

Data Domino

Om beurten schrijven vier experts uit de datawereld over een brandende kwestie. Deze week: **Max Welling** over de grensvervaging tussen echte en de 'namaakwereld'

The Matrix Revisited

Met zijn immer ernstige gezicht legt de Zweedse filosoof Nick Bostrom in het FD van 5 november weer eens fijntjes uit waarom kunstmatige intelligentie de mensheid dreigt uit te roeien. Daar wil het vandaag niet over hebben. Met zijn vriend Elon Musk (de man van Tesla) heeft Nick namelijk een nieuw her-

senspinsel uit zijn hoge hoed getoverd: we leven in een computersimulatie. Binnen deze simulatie evolueren zich intelligente, zelfbewuste mensen (u en ik) die vervolgens zelf ook weer simulaties kunnen draaien. Dus wellicht leven we in een simulatie van een simulatie, enzovoort. Een soort existentieel Droste-effect. Volgens Nick en Elon is bovenstaande conclusie onontkoombaar, als

samenlevingen zichzelf niet voortijdig vernietigen of als ze dit soort simulaties om de een of andere reden niet willen of kunnen doen. Elon weet het antwoord wel: we leven in een simulatie. Een typisch huzarenstukje filosofie waar niemand wijzer van wordt. Het fantasierijke duo lanceert een moderne versie van het Godsbewijs, dat zo populair was in de middeleeuwen. Als 'ouderwetse' wetenschapper vraag ik me af

welke verifieerbare voorspelling Bostrom doet zodat we zijn theorie kunnen falsifiëren. Geen, want alles wat we meten, kan onderdeel van de simulatie zijn. Net als Martin Heijnsbroek eerder in deze column, denk ik ook meteen aan mijn favoriete film *The Matrix*, waar robots de wereld hebben overgenomen om onze lichamen als batterijen te gebruiken en onze hersenen onderhouden in een computersimu-

latie. Il professore had het zelf kunnen verzinnen. Laat ik zelf ook eens wat filosoferen. Mijn vermoeden is dat we binnenkort in onze eigen simulatie leven. Met de snel verbeterende 'augmented reality' en 'virtual reality' zullen we steeds vaker de virtuele wereld en de fysieke wereld gaan vermengen. Google Glass mag dan geflopt zijn, het concept was zijn tijd ver vooruit. Microsoft's HoloLens is de reïncarnatie van

Google Glass en er zullen nog vele volgen. Met augmented reality kunnen we informatie in ons gezichtsveld projecteren. Onze onlinevrienden zijn dus altijd in beeld. Met de volgende stap projecteren we virtuele werelden over de fysieke werkelijkheid heen. We kunnen tussen de dinosauriërs lopen en ons vermaken met Neanderthalers. Verkeersborden zijn niet meer nodig, want die worden gepersonali-

Max Welling

'Uiteindelijk hangen we allemaal op de bank aan het infuus van de virtual reality.'

Jan Fred van Wijnen, chef Morgen

'Met echte chips en cola?'

seerd in beeld gebracht en een lelijk gebouw kunnen we elke dag een ander kleurtje geven. Langzaam vervaagt het verschil tussen de echte wereld en de virtuele 'namaakwereld'. Het eindstation is dat we helemaal afscheid nemen van de fysieke werkelijkheid en op de bank hangen aan het infuus van de virtual reality. Gevangen in onze eigen Matrix. U snapt nu ook waarom Silicon Valley stevig in-

vesteert in virtual reality. Zij willen de slag om de aandacht van uw kinderen en kleinkinderen winnen. Want er valt echt geld te verdienen aan een virtuele wereld vol met virtuele advertenties. In een wereld die in een razend tempo verandert, is dat in elk geval een constante factor. **Max Welling is hoogleraar machine learning (UvA) en medeoprichter van de start-up Scyfer.**